

Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Lovforslag L 64 om ændring af lov om finansiel virksomhed og en række andre finansielle love

Økonomi- og erhvervsministeren har onsdag den 27. oktober 2004 fremsat ovennævnte lovforslag L 64 om ændring af lov om finansiel virksomhed og en række andre finansielle love.

Lovforslaget indeholder flere ændringsforslag, men nedenfor vil Finansrådet koncentrere sig om følgende:

- Kapitalkrav og regnskabsregler
- Lempelse af Finanstilsynets tavshedspligt
- Prisskiltning

Kapitalkrav og regnskabsregler

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 25, at pengeinstitutterne – udover at de skal opfylde minimumssolvenskravet på 8 pct. - løbende skal fastsætte et individuelt solvensbehov på baggrund af instituttets risikoprofil. Der er hermed tale om indførelse af et væsentligt nyt princip for fastsættelse af solvenskravet, der foregriber de kommende nye kapitaldækningsregler, som er under udarbejdelse i Basel-regi og EU. Forslaget er udtryk for en ekstra administrativ byrde for pengeinstitutterne frem til 2007. Finansrådet tager imidlertid forslaget til efterretning under hensyn til, at der fra myndigheds-side er rejst stærke ønsker om en kontrolleret overgang til de nye regnskabsregler, idet ændrede hensættelsesprincipper for udlån vil medføre et fald i hensættelsesniveauet og dermed en stigning i egenkapitalen, uden at instituttets risikoprofil ændres.

Lovforslaget indeholder ligesom tidligere en bemyndigelse til økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte nærmere regnskabsregler i en bekendtgørelse. I forbindelse med indførelse af de nye IAS-regnskabsregler skal Finansrådet bemærke, at det er væsentligt, at reglerne og ikke mindst indførelsen af dagsværdiprincippet sker gradvist i overensstemmelse med international praksis. Finansrådet skal herved henvise til økonomi- og erhvervsministerens brev til Erhvervsudvalget under folketingsbehandlingen af lovforslag L 176 om finansiel virksomhed (2002/03), optrykt som bilag 2 i Erhvervsudvalgets betænkning. Brevet er **vedlagt**. Det fremgår heraf, at "ændringer i værdiansættelsesprincipperne agtes gennemført på grundlag af den faktiske udvikling i international regnskabspraksis". Finansrådet skal anmode Erhvervsudvalget om at indhente økonomi- og erhvervsministerens

2. november 2004

Finansrådets Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Journalnr. 411/02
Dok. nr. 113208-v1

bekræftelse heraf, idet det vil skabe store problemer for danske finansielle virksomheder, hvis Danmark vælger at gå enegang.

Side 2

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 1, nr. 39, at Finanstilsynet kan foretage tilpasninger ved opgørelsen af basiskapitalen i kapitaldækningsbekendtgørelsen, da regnskabsreglerne fastsættes i bekendtgørelser, og da der på nationalt plan arbejdes med regler om afvigelser fra de regnskabsmæssige regler til tilsynsmæssigt brug.

Journalnr. 411/02

Dok. nr. 113208-v1

Finansrådet må lægge afgørende vægt på, at basiskapitalen opgøres ensartet, og at definitionen af basiskapitalen og elementerne heri fremgår direkte af loven. De ovennævnte hensyn for, at tilsynet kan definere basiskapitalen i en bekendtgørelse, kan efter omstændighederne begrunde en midlertidig fravigelse af dette princip, men det bør i så fald fremgå af lovmotiverne til bestemmelsen, at definitionen af basiskapitalen så snart, det er muligt, vil blive inkorporeret i loven.

Ad lempelse af Finanstilsynets tavshedspligt

Det er et grundlæggende princip, som også fremgår af EU-direktiv 2000/12 om kreditinstitutter, artikel 30, at tilsynene med de finansielle virksomheder er underlagt en principiel tavshedspligt. Det skyldes, at tilsynene - i Danmark Finanstilsynet - via deres inspektioner i de finansielle virksomheder kommer til kendskab med fortrolige kunde- og forretningsforhold. Som det også fremgår af lovbemærkningerne til nr. 65, er det en afgørende betingelse for den tilsynsmæssige effektivitet, herunder at tilsynet kan få alle nødvendige oplysninger, at de finansielle virksomheder kan nære tillid til, at tilsynet ikke videregiver fortrolige oplysninger.

Det er på den baggrund utilfredsstillende, at lovforslagets § 1, nr. 68 indeholder en lempelse af Finanstilsynets tavshedspligt, hvorefter tilsynet som noget nyt får adgang til at offentliggøre afgørelser truffet over for navngivne finansielle virksomheder, herunder offentliggørelse af afgørelser om virksomhedens overholdelse af god skik.

Overordnet er Finansrådet betænkelig ved tiltag i retning af at lempe tilsynets tavshedspligt, idet der må lægges betydelig vægt på hensynet til den finansielle virksomhed, som offentliggørelsen vedrører.

Det foreslås blandt andet, at tilsynet kan offentliggøre udstedte påbud til de finansielle virksomheder om at berigtige forhold, som tilsynet finder ikke er i overensstemmelse med god skik-reglerne, og at offentliggørelse kan finde sted, selvom virksomheden har ændret adfærd.

Finansrådet er opmærksom på, at det i tilsynets vurdering skal indgå, om der er tale om en generel adfærd, og at enkeltstående overtrædelser som udgangspunkt ikke vil medføre behov for offentliggørelse med navns nævnelser, medmindre der er tale om grove overtrædelser.

Hvis der skal åbnes for en offentliggørelsesadgang, bør det imidlertid alene være ved *overtrædelse* af påbud, der ikke forinden er anket.

Side 3

Der bør således efter Finansrådets opfattelse ikke kunne ske offentliggørelse alene på grundlag af et af administrativt udstedt påbud. Til støtte herfor taler, at sager om god skik beror på et skøn, der varierer over tid, og som det kan være vanskeligt at udøve. I mangel af objektive kriterier for, hvad der er god skik, forekommer det ikke rimeligt, at ledelser, der har indrettet forretningsgange mv. i god tro til god skik-reglernes indhold, kan mødes med et påbud, der offentliggøres med de negative konsekvenser, som nødvendigvis følger heraf.

Journalnr. 411/02

Dok. nr. 113208-v1

I lovforslaget foreslås endvidere en udvidelse af rammerne for offentliggørelse til også at omfatte andre områder end god skik. Der er således tale om en udvidelse af offentliggørelsesadgangen, der tidligere tilkom Forbrugerombudsmanden, da denne havde kompetence på god skik-området i relation til finansielle virksomheder.

Blandt de hensyn i virksomhedens interesse, tilsynet skal iagttage inden offentliggørelse, herunder afvente virksomhedens eventuelle anke af påbuddet inden to uger, gælder det, at offentliggørelse ikke vil kunne ske, hvis offentliggørelse efter tilsynets vurdering vil kunne medføre væsentlig skade for virksomheden. I lovmotiverne gives som eksempel herpå, at offentliggørelsen vil kunne medføre risiko for "run" på virksomheden. Hvor mange kunder, der skal opsiges en aftale med en finansiell virksomhed, for at der vil være tale om væsentlig skade, vil ifølge lovmotiverne afhænge af den enkelte virksomheds størrelse og økonomiske formåen. Finansrådet finder - og må lægge vægt på - at også mindre alvorlige konsekvenser af en offentliggørelse må kunne karakteriseres som væsentlig skade. Det fremgår af lovmotiverne, at rammerne for begrebet vil blive fastlagt sammen med Det Finansielle Virksomhedsråd. Problemet er som nævnt, at lovbemærkningerne om "risiko for run på instituttet" indebærer en alt for snævr begrænsning for det skøn, der skal udøves af tilsynet og Det Finansielle Virksomhedsråd.

Prisskiltning

I lovforslagets § 1, nr. 15 foreslås det, at økonomi- og erhvervsministeren får kompetencen til at fastsætte regler om prisoplysninger for finansielle ydelser. Finansrådet ser positivt herpå og finder, at forslaget er en naturlig følge af, at økonomi- og erhvervsministeren ligeledes har kompetencen til at udstede regler om god skik.

Med venlig hilsen

Klaus Willerslev-Olsen

Jens Loft Rasmussen

Bilag 2 til Erhvervsudvalgets betænkning af 8. maj 2003 vedrørende lovforslag L 176 til lov om finansiel virksomhed (Folketinget 2002/03).

Bilag 2

Et af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå

Spørgsmål 9 og økonomi- og erhvervsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 9:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 11. april 2003 fra Finansrådet, jf. L 176 – bilag 16.

Svar:

Indledningsvis skal jeg nævne, at jeg er glad for, at Finansrådet støtter forslaget til lov om finansiel virksomhed. Jeg er endvidere enig med Finansrådet i, at det er afgørende at reglerne for finansiel virksomhed sikrer lige konkurrencemæssige vilkår såvel nationalt som internationalt.

Finansrådet er af den opfattelse, at værdiansættelsesprincipperne bør fastsættes af Folketinget.

I den forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at lovforslaget – traditionen tro – viderefører det princip, at de detaljerede regnskabsregler, herunder reglerne for værdiansættelse, fastsættes i bekendtgørelser.

Som følge af den internationale udvikling på regnskabsområdet må det forventes, at der bliver behov for hyppige ændringer i regnskabsreglerne i de kommende år. Det er derfor fortsat vurderingen, at det er mest hensigtsmæssigt, at de detaljerede regnskabsregler, herunder de detaljerede værdiansættelsesregler, udstedes i bekendtgørelser og ikke fastsættes i selve loven.

Som hidtil skal de regnskabsbekendtgørelser, Finanstilsynet udsteder, udfærdiges, så reglerne er i overensstemmelse med EU-direktiverne på området. Hertil kommer, at regnskabsreglerne i fremtiden vil blive udformet med det sigte, at regnskaberne fra de finansielle virksomheder skal være sammenlignelige med regnskaber, der er aflagt i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder.

Lovforslagets § 188 fastslår ikke, som anført af Finansrådet, at aktiver og forpligtelser skal måles til dagsværdi. Bestemmelsen fastslår, at der skal foretages måling til dagsværdi, med mindre andet er fastsat i bekendtgørelsesform. For bestemte typer af aktiver eller forpligtelser foreskriver de internationale regnskabsregler andre værdiansættelsesprincipper end dagsværdi. De regnskabsbestemmelser Finanstilsynet udsteder vil derfor indeholde nødvendige fravigelser til dagsværdiprincippet.

For eksempel måles kreditinstitutters udlån hverken efter international eller dansk praksis til dagsværdi. Lovforslaget tilsigter ikke at ændre heri. En ændring til anvendelse af dagsværdi på dette område vil først blive gennemført, når der er grundlag for det i international regnskabspraksis. Yderligere vil det først ske efter indgående drøftelser med de berørte brancher.

Jeg skal understrege, at hensigten med bemærkningerne til lovforslagets § 188 er at fastslå, at ændringer i værdiansættelsesprincipperne agtes gennemført på grundlag af den faktiske udvikling i international regnskabspraksis.

Vedrørende oplysninger om samtykke foreslår Finansrådet, at lovforslagets § 122, stk. 3, omformuleres, således at kunderne alene informeres om, hvilke samtykker de har givet og ikke hvilke oplysninger der kan videregives og til hvem.

Jeg kan oplyse, at efter de nugældende bestemmelser i lov om finansiel virksomhed, skal kunden en gang årligt oplyses om, hvilke typer af oplysninger der kan videregives med kundens samtykke, til hvilke formål videregivelse kan ske, og hvem der kan modtage oplysninger på baggrund af kundens samtykke. Heri ligger også, at kunden skal have oplyst, hvilke samtykker vedkommende har afgivet.

Jeg mener, at den nugældende bestemmelse skaber gennemsigtighed for den enkelte kunde. Bestemmelsen giver blandt andet kunden mulighed for at overveje, om et samtykke skal tilbagekaldes. Når denne vurdering skal foretages, er det efter min mening ikke tilstrækkeligt, at kunden informeres om, hvilke samtykker vedkommende har givet. Der skal også oplyses om, hvilke typer oplysninger der kan videregives og til hvem.

Jeg finder derfor ikke behov for at ændre bestemmelsen på nuværende tidspunkt.

Finansrådet gør opmærksom på, at med lovforslagets § 197, stk. 9, vil det ikke være muligt for små pengeinstitutter i fællesskab at ansætte en statsautoriseret revisor til at forestå den løbende interne revision i pengeinstitutterne.

Hertil skal jeg bemærke, at reglerne for intern revision er udfærdiget med det sigte, at kun finansielle virksomheder, der er så store, at de kan fuldtidsbeskæftige en intern revisionsafdeling, er forpligtede til at have en intern revision. De grænser, der fastlægges, hvornår de finansielle virksomheder er forpligtede til at have en intern revision, er for nylig blevet hævet (ca. en fordobling). Baggrunden for forhøjelsen var et ønske om at sikre, at intern revision reelt kan leve op til sit navn bl.a. ved, at den interne revisionschef opfylder nogle uddannelses- og erfaringskrav, samt at der er basis for en egentlig intern revision i virksomheden.

Finansielle virksomheder under denne størrelsesgrænse har mulighed for valgfrit at engagere en intern revision. Vælger virksomheden dette, skal den engagerede interne revision efterleve tilsvarende regler og tillægges tilsvarende rettigheder, som den interne revision i de finansielle virksomheder, der er forpligtede til at have en intern revision.

Reglerne for intern revision indebærer, at der etableres en arbejdsdeling mellem intern og ekstern revision. Efter den nærmere aftalte arbejdsdeling kan den eksterne revision basere sig på det arbejde, der er udført af den interne revision.

Reglerne for intern revision forudsætter, at den interne revisionschef er fuldtidsbeskæftiget med revisionsopgaver i den virksomhed (koncern), vedkommende er ansat i og ikke kan varetage opgaver herudover. Baggrunden for dette krav er et ønske om at sikre, at der ikke sker en udvanding af den interne revisionschefs rolle. Jeg mener derfor ikke, at det vil være betryggende, hvis reglerne ændres, således at en intern revisionschef kan varetage revisionsopgaver i flere finansielle virksomheder. For det første vil dette kunne skabe interessekonflikter. For det andet er det min opfattelse, at hvis den eksterne revision til dels skal kunne baseres på det arbejde, der er udført af den interne revision, så er det en forudsætning, at den interne revisionschef fuldt ud er forpligtet på arbejdet i den enkelte virksomhed. For det tredje vil den interne revision miste en del af sin interne karakter.

Små finansielle virksomheder er – som nævnt – ikke forpligtede til at have en intern revisionsafdeling. For de små finansielle virksomheder gælder – som det i øvrigt gælder for alle virksomheder uden for den finansielle sektor – at revisionsarbejdet fuldt og helt skal varetages af ekstern revision.

Det bemærkes, at reglerne ikke hindrer, at de små finansielle virksomheder kan deles om personale, der udøver interne kontrolopgaver. Det pågældende personale vil dog i så fald ikke kunne opnå status som intern revision i henhold til reglerne herom.

Jeg har bemærket mig, at Finansrådet deler Investeringsforeningsrådets betænkeligheder ved, at investeringsforvaltningsselskaber foreslås omfattet af fondsmæglerafdelingen i garantifonden. Jeg kan i den forbindelse henvise til min besvarelse af spørgsmål 7 (L 176 – bilag 12) stillet af Erhvervsudvalget den 7. april 2003.

Jeg kan ikke følge Finansrådets synspunkt om, at lade spørgsmålet om investeringsforvaltningsselskabers placering indgå i overvejelserne vedrørende ejerstrukturen i kapitalforvaltningen. Jeg mener ikke, at ejerforholdene bør være afgørende for, hvilken afdeling i garantifonden en given virksomhed skal være medlem af. Det er mere relevant at se på, hvilken form for aktivitet den pågældende virksomhedstype driver. Og som anført i mit svar på spørgsmål 7, vil den del af investeringsforvaltningsselskabernes aktivitet, der bliver omfattet af garantifonden, være fælles for investeringsforvaltningsselskaber og fondsmægler-selskaber. Jeg finder det derfor naturligt, at disse to virksomhedstyper omfattes af den samme afdeling i garantifonden.

Vedrørende videregivelse af kundeoplysninger ser Finansrådet gerne, at der blandt de første initiativer til at ændre og justere lov om finansiell virksomhed tages skridt til at ændre reglerne om videregivelse af oplysninger om erhvervskunder til brug for risikostyring. Finansrådet finder det endvidere beklageligt, at der ikke sker ændringer af muligheden for at videregive oplysninger til brug for rådgivning af kunderne.

Jeg kan oplyse, at det fremgår af bemærkningerne til loven, at Økonomi- og Erhvervsministeriet efter drøftelse med Datatilsynet vil overveje eventuelle yderligere ændringer af videregivelsesreglerne, der betragtes som et vigtigt indsatsområde, som i givet fald forventes udmøntet i den kommende folketingsamling. Arbejdet med at belyse mulighederne for at ændre reglerne er igangsat med inddragelse af blandt andet Finansrådet.